

Обґрунтування створення проектно-цільової програми розвитку навчального закладу

Орієнтуючись на сучасний ринок праці, освіта до пріоритетів сьогодення відносить вміння оперувати такими технологіями та знаннями, що задовільняють потреби інформаційного суспільства, готують учнів до нових ролей в цьому суспільстві.

Саме тому сьогодні є важливим не тільки вміння оперувати власними знаннями, а й бути готовим змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати та управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись впродовж усього життя.

Сьогоднішня соціальна ситуація диктує потребу у випускнику, який володіє засобами та ресурсами збереження та розвитку себе як особистості, який адекватно реагує на зміни в суспільстві. Замовлення суспільства до освіти полягає в потребі творчої особистості, яка вміє самовдосконалюватися, здатна, реалізуючи себе, розв'язувати проблеми суспільства, яка вміє застосовувати знання і навички в житті, яке постійно змінюється, може стати успішною в обраній діяльності. Це передбачає побудову такого освітнього простору, в якому кожен учень може самовизначитися, знайти свою професію та себе в ній, прожити в навчальному закладі ситуацію успіху в розв'язанні навчальних проблем.

Принципи створення Програми розвитку навчального закладу як

Школи Життєтворчості

Принцип *систематичності*, що передбачає складання плану розвитку навчального закладу за певними етапами;

принцип *вибірковості*;

принцип *безперервності*;

принцип *всеосяжності*;

принцип *демократичності*, що передбачає усвідомлену участь всього колективу у складанні, виконанні плану розвитку навчального закладу.

Таким чином, план розвитку є спрогнозований, педагогічно і економічно обґрунтований процес безперервного зростання та розвитку навчального закладу.

Побудова навчально-виховного процесу, орієнтованого на розвиток особистості, справа складна. Сучасний учитель усвідомлює, що навчальний заклад очікує від нього забезпечення розвитку кожного учня шляхом допомоги йому у самостійному пізнанні своїх можливостей, визначенні видів діяльності, реалізації особистісного потенціалу.

Перед педагогічним колективом постають завдання : створити умови, за яких кожна окрема дитина отримала б невичерпні можливості для повної самореалізації закладених у ній покликань, здібностей і неповторного таланту, досягнула бажаних результатів за умови свободи у навчанні й великої справжньої відповідальності учня за якість свого життя.

Програма розвитку як

Школи Життєтворчості



I. Вступ

Школа-ліцей – це початок дороги,
яка веде у життя.

Нова педагогіка – це педагогіка життєтворчості, спрямована на плекання дитини як суб'єкта життя, допомогу їй у визначенні життєвої стратегії, у пошуках смислу життя, його повноти й культури, пізнання життя як результату життєствердження.

В основі педагогіки життєствердження – концептуальні ідеї про розвиток і саморозвиток особистості, здатної до само створення, тобто до самосвідомої, цілеспрямованої діяльності щодо життєвих цілей, визначення життєвих планів і способів самореалізації, формування своїх життєвих принципів і пріоритетів. Педагогіка життєствердження озброює освітян перспективними технологіями життєздійснення, моделями життя, визначення провідної місії життя, надання допомоги дитині у складних кризових ситуаціях. Пафос педагогіки життєтворчості становить ідея втілити в індивідуальному житті свій проєкт, свою життєву програму, але складену за таким алгоритмом, який веде до гідного людини життєствердження.

Заклад нового типу сприяє входженню учня в контекст сучасної культури, становленню особистості як суб'єкта і стратега життя, гідного людини.

Завдання школи нового типу – навчити мистецтву життя, виховувати самостійну особистість, яка вміє ухвалювати рішення і нести за них відповідальність, володіє логічним мисленням, компетентно веде дискусію.

Навчитись мистецтва жити – означає оволодіти вмінням і високою майстерністю у творчій побудові свого життя, що базується на глибокому його знанні, розвиненій самосвідомості, оволодінні технологією програмування, конструювання і здійснення життя як індивідуально - особистісного життєствердження.

Сьогодні, як ніколи, гостро порушена проблема осмислення та пізнання світу, створення нової освітньої філософії, яка відкриє таємниці людської душі, її життєвий потенціал. На цій основі має сформуватися нова педагогіка, покликана виховувати компетентну, відповідальну людину.

Ці проблеми виникли перед ліцеєм в час складних соціально-економічних перетворень в Україні.

Програма розвитку школи-ліцею як школи життєтворчості – це програма створення нової української школи, яка б формувала компетентну особистість, створювала умови для її повноцінного фізичного, інтелектуального, духовного розвитку, для примноження культури й духовності в усьому розмаїтті вітчизняних і зарубіжних надбань.

Програма включає концепцію розвитку школи-ліцею і план поетапних дій.

Тезаурус

Концепція — система поглядів, ідей; науково обґрунтований та переважно доведений зміст теорій;

Місія - спільні цінності та погляди, пов'язані з культурою школи, визначається та підтримується усім колективом;

Мета – запрограмований результат, обов'язковими вимогами до якої є: подільність на цілі, конкретність її складових, вимірюваність;

Метод проєктів - система навчання, за якою учні набувають знань і умінь у процесі планування й виконання практичних завдань-проєктів, що поступово ускладнюються;

Моделювання - дослідження яких-небудь явищ і процесів шляхом побудови і вивчення їхніх моделей;

Програма розвитку - це система діяльності з чітко визначеними діями, завданнями, прогнозованими результатами, яка збалансована із кадрами та іншими умовами, наявними ресурсами і невикористаними резервами;

Програма розвитку школи - стратегія та тактика переходу навчального закладу на якісно вищий рівень;

Характеристика контингенту

В теперішній час в школі-ліцеї навчається 262 учнів, в тому числі 6 екстернів (13 класів). З них 1-4 класи – 110 учень, 5-9 класах – 120 учнів, 10-11 класах – 26 учнів. Середня наповнюваність класів – 20 учнів.

Всі діти з 6 – ти до 18 – ти років, які проживають на території сіл Сопова та Кийданча, задіяні в навчальному процесі. Явища плинності учнів ліцею не

притаманні. Лише є окремі випадки переходу в інші школи в зв'язку зі зміною місця проживання чи сімейного статусу батьків.

Роки	Кількість учнів за статтю	Дівчат	Хлопці в	За національністю - Українці	Інші національності
2019-2020	262	138	124	262	0

Управління навчально-виховним процесом



Аналіз якісного складу педагогічних кадрів Зобов'язання щодо кадрового, матеріально – технічного, навчально – методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти результатів навчання, передбачених відповідним державним стандартом загальної середньої освіти, та забезпечення безпеки життєдіяльності здобувачів освіти та охорони праці.

Сопівський ліцей у своїй діяльності керується законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 (у редакції постанови КМУ від 24 липня 2019 року №688, Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року №1392 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 року №538), Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організацій навчально – виховного процесу (ДСанПН 5.52.008-01), листами Міністерства освіти і науки України «Про структуру навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів».

За Статутом Сопівський ліцей є закладом загальної середньої освіти, який забезпечує здобуття початкової освіти, базової середньої освіти, профільної середньої освіти.

Кадрове забезпечення

В закладі працює 35 вчителів. Заклад повністю забезпечений працівниками відповідно до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, що затверджені в установленому порядку та вчителями, які безпосередньо задіяні у проведенні навчальних занять (уроків), відповідно до затвердженої освітньої програми.

Вища педагогічна освіта за отриманою спеціальністю чи освітня кваліфікація вчителів, які безпосередньо задіяні у проведенні навчальних занять, відповідає навчальним предметам (дисциплінам), що ними викладаються. Відповідність вищої педагогічної освіти за отриманою спеціальністю чи освітньою кваліфікацією підтверджується відповідними документами про освіту.

Всі вчителі вчасно проходять курси підвищення кваліфікації та атестацію.

В ліцеї присвоєно одному вчителю педагогічне звання «вчитель – методист», дев'ятьом - присвоєно педагогічне звання «старший вчитель».

Кожен працівник закладу відповідно до законодавства проходить щорічний обов'язковий профілактичний медичний огляд, що відображається в його особистій медичній книжці.

Матеріально – технічне забезпечення

Заклад має документи, які засвідчують право постійного користування земельною ділянкою площею 1.1746 га та право власності на нерухоме майно для провадження освітньої

діяльності.

Відповідно до Державного Акту на право постійного користування земельною ділянкою для обслуговування Сопівського ліцею закріплена земельна ділянка площею 1,1746 га. Загальна площа будівлі ліцею становить 1467 кв.м. Навчальний заклад забезпечений приміщеннями навчального призначення, обслуговуючими приміщеннями, спортивними та ігровими майданчиками.

В ліцеї 16 класних кімнат, з них: один комп'ютерний клас, оснащений мультимедійною системою, кабінет біології, географії, математики, Захисту Вітчизни, історії, української мови та літератури, хімії та фізики, мистецтва. іноземної мови. Всі навчальні кабінети укомплектовані шкільними меблями: учнівськими партами, стільцями, необхідною кількістю дидактичних матеріалів для провадження освітньої діяльності. Шість кабінетів початкових класів повністю укомплектовані приладами, матеріалами, дидактичними засобами, а саме: ноутбуками, принтерами, мультимедійними дошками, мультимедійними проекторами, з них три навчальні кабінети – для успішного впровадження НУШ.

Усі навчальні класи обладнані сучасним устаткуванням, комп'ютерною та мультимедійною технікою, підключені до мережі Інтернет.

Уроки фізкультури та оздоровчо – спортивні заходи проводять у спортивному залі площею 272 м кв. та на спортивному майданчику площею 800 м кв.

Позакласні та урочисті заходи проводяться в актовому залі на 70 посадкових місць, а уроки християнської етики – біля духовної світлиці.

Першу долікарську допомогу здобувачам освіти надає медсестра у спеціально обладнаному кабінеті.

Психолого-педагогічний супровід забезпечується у кабінеті психологічного розвантаження.

Для створення відповідних санітарно-гігієнічних умов у ліцеї є внутрішні туалети, умивальники для миття рук, засоби особистої гігієни.

Харчоблок ліцею забезпечений гарячою та холодною протічною водою, необхідним кухонним інвентарем, посудом, холодильником, електричною плитою. Обідня зала розрахована на 54 посадкових місць.

Теплом у опалювальний період будівлю ліцею забезпечено двома газовими котлами КС - Г -100 (2000 та 2011 року випуску).

ВІДОМОСТІ

про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти

Порядок вивчення окремих предметів

Заклад має затверджену освітню програму для здобуття початкової, базової та профільної освіти.

Освітню програму затверджує педрада ліцею перед початком нового навчального року, яка зорієнтована на виконання державного стандарту початкової освіти, базової середньої освіти, профільної середньої освіти

Навчальні плани 1-11 класів включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні та варіативну складову, яку розподілено з урахуванням матеріально-технічного,

навчально-методичного та кадрового забезпечення, освітніх потреб учнів.

Навчальний план:

- Для 1 – 2 класів – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розроблений під керівництвом Р.В. Шияна, затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 №268;
- Для 3 – 4 класів – за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №407
- для 5 – 9 класів за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405
- для 10 – 11 класів за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затверджена наказом МОН від 20.04.2018 №406

Зміст варіативної складової конкретизується з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів ліцею.

Навчальні програми змінюватимуться з урахуванням процесів реформування системи освіти в Україні.

Мережа класів ліцею формується на підставі нормативів їх наповнюваності та санітарно-гігієнічних умов для здійснення освітнього процесу.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». Режим роботи ліцею для учнів 1 – 11 класів – п'ятиденний з однією зміною навчання.

Мова навчання у ліцеї – українська.

Інформаційне забезпечення

В ліцеї діє бібліотека площею 10 м² та бібліотечним фондом 14037 примірників художньої літератури та підручників. Учні всіх класів ліцею на 100% забезпечені навчальними підручниками, тлумачними, орфографічними словниками та словниками з англійської та французької мов.

Всі навчальні приміщення ліцею під'єднані до електронних носіїв інформації, що дає змогу здобувачам освіти доступу до електронних версій підручників, словників, довідкової та науково-пізнавальної літератури.

Інформаційне забезпечення відповідає Ліцензійним вимогам.

Безпека життєдіяльності здобувачів освіти та охорона праці.

Робота з охорони праці в ліцеї ведеться відповідно до Закону України «Про охорону праці» Кодексу законів про працю України, Закону України «Про обов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», наказу Міністерства освіти і науки України № 1669 від 26.12.2017 року «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 23 січня 2018 року. Згідно цього положення директор, вчителі та весь техперсонал ліцею відповідно до своїх посадових обов'язків забезпечують здорові і безпечні умови освітнього процесу.

Щорічно видаються акти про готовність кабінетів, відповідності спортивних споруд та обладнань до атестації і Акт готовності навчального закладу до початку нового навчального року.

На початку навчального року постійно видається наказ «Про організацію охорони праці і дотримання техніки безпеки в Сопівському ліцеї», проводяться з працівниками навчальні заняття. Зі всіма здобувачами освіти та працівниками закладу проводяться вступні, первинні, повторні, цільові інструктажі та ведуться відповідні журнали з безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, поводження з вибухонебезпечними предметами, при проведенні лабораторних та практичних робіт. Ведеться документація про нещасні випадки. За останній рік оформлено документацію по трьох нещасних випадках зі здобувачами освіти.

У ліцеї проводяться тижні з безпеки життєдіяльності та охорони праці, в рамках яких організовані години спілкування, відкриті виховні заходи, конкурси дитячих малюнків, зустрічі з представниками ювенальної превенції, інспекторами ДСНС.

Заклад відповідає пожежним вимогам: в кабінетах є первинні засоби пожежогасіння, план евакуації, пожежний щит, пожежна водойма.

Сопівський ліцей зобов'язується дотримуватися Ліцензійних умов, передбачених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015р №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Слабкі сторони навчального закладу

Внутрішні слабкі сторони

1. Перевага надається традиційним лекційно-практичним заняттям, окремими педагогами не повністю враховані особливості навчання обдарованих дітей.
2. Недостатньо скерована самостійна робота ліцеїстів.
3. Не розроблений супровід навчання за індивідуальними планами.
4. Недостатня готовність викладацького складу до широкого використання ІКТ у навчально-виховний процес.
5. Не розроблено науково-методичного супроводження дистанційного навчання.
6. Недостатнє поповнення бібліотечних фондів (науково-методична, довідкова, художня література).
7. Відсутність роздягалень при спортзалі.
8. Обмежене фінансування на придбання програмного забезпечення навчального процесу.
9. Недостатня ступінь ідентифікації себе з ліцеєм в окремої частини працівників.
10. Слабкий моніторинг ефективності курсової підготовки.
11. Недостатня мотивація та психологічна підготовка окремих працівників до змін.
12. Фрагментарні прояви активності у службових стосунках та в громадському житті.
13. Слабке і непоправне використання досвіду навчальних закладів регіону України.
14. Використання міжнародних контактів.
15. Недостатня участь у створенні локальних та міжшкільних мереж єдиного інформаційного простору.
16. Обмежене використання багатоканального фінансування.
17. Недостатня участь в освітніх проектах різного рівня та залучення до розвитку ліцею грантів державних та громадських організацій.

Зовнішні слабкі сторони

1. Недостатнє нормативно-правове забезпечення функціонування закладів нового типу (ліцеїв) в Україні.
2. Конкуренція в наданні освітніх послуг у об'єднаній територіальній громаді.
3. Невмотивованість педагогічних кадрів у безперервній педагогічній освіті.
4. Відсутність чіткої моделі функціональної компетентності педагога закладу нового типу.
5. Обмежені можливості доступу до мережі Інтернету в домашніх умовах педагогічних кадрів.
6. Відсутність мережі єдиного інформаційного простору закладів нового типу регіону, України.

III. Головна мета. Цілі. Основні завдання школи-ліцею

Благо за всіх обставин залежить від дотримання двох умов:
одна з них – правильне з'ясування завдання та кінцевої мети будь-якого роду діяльності;
друга – пошук будь-якого роду засобів, що ведуть до кінцевої мети.

Арістотель

Мета програми: забезпечити набуття учнями ключових життєвих компетенцій, життєствердження, життєтворчості; морального, інтелектуального, фізичного, естетичного розвитку і саморозвитку, їх становлення в якості громадян України.

Прийняття програми розвитку школи-ліцею як школи життєтворчості за допомогою проектно-цільового методу забезпечить системне здійснення розробки та реалізації інновацій.

Програма забезпечує цілеспрямованість та організованість інноваційної діяльності та є своєрідним механізмом координації вертикальної й горизонтальної взаємодії методичної служби у створенні компетентісно зорієнтованої школи.

Освіта повинна бути випереджувальною, тобто спрямованою на розв'язання проблем нового століття, розвиток творчих здібностей вихованців, формування у них проектної культури, нових способів мислення та дії.

У школі-ліцеї формується творча атмосфера, яка передбачає постійне професійне самовдосконалення, виховання почуття поваги до творчої діяльності педагогів та учнів, створення комфортного морально-психологічного клімату, доброзичливості, взаємоповаги, об'єктивної оцінки і самооцінки, відповідальності, критики і самокритики, дисципліни і самодисципліни.

Основні завдання програми розвитку закладу як школи життєтворчості:

- визначення провідної ідеї впровадження педагогічних інновацій;
- створення умов для розробки нормативної бази функціонування ліцею;
- створення умов для розробки та експериментування нових навчальних планів, програм, підручників, посібників, курсів, спецкурсів;
- систематичне проведення науково-методичних семінарів, конференцій, круглих столів, моніторингів;
- наявність у педагогічному колективі вчителів-експериментаторів;
- забезпечення умов для науково-дослідницької роботи вчителів шляхом морального та матеріального заохочення й стимулювання, створення відповідної матеріально-технічної бази;
- організація психолого-педагогічного супроводу індивідуальних траєкторій навчання ліцеїстів;
- презентації основних напрямів діяльності ліцею на різних рівнях;
- створення належних побутових умов для всіх учасників навчально-виховного процесу.

Чотири пріоритетні напрями розвитку

- зміна самого приміщення школи-ліцею;
- принципово новий підручник;
- професійна діяльність вчителя;
- конкурентноспроможний учень, який зможе безболісно для себе увійти в доросле життя.

Обґрунтування актуальності програми розвитку закладу як школи життєтворчості

Програма розвитку передбачає таке майбутнє школи-ліцею, яке ґрунтується на втіленні компетентнісного підходу, профільності, гуманізації та спрямовує зусилля всього педколективу на те, щоб навчити учнів проектувати і формувати моделі успішної людини, яка зможе взяти на себе відповідальність, стати господарем власної долі, долі народу, держави.

Реалізація програми дає змогу створити такий простір життя дитини, де б вона могла не готуватися до життя, а повноцінно жити, побудувати діяльність ліцею таким чином, щоб сприяти життєствердженню та становленню особистості як творця й проектувальника власного життя; гармонізації та гуманізації стосунків між учнями, педагогами, родиною, ґрунтуючись на ідеї діалогу, усвідомленого вибору життєвого шляху.

Принципи програми розвитку:

- Принципи творчої діяльності, самостійності, що з віком дасть поштовх до розвитку інтелекту, максимального розкриття здібностей, підвищення мотивації до праці;
- Природовідповідність – врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, багатогранної та цілісної природи людини;
- Демократизація – розвиток різноманітних форм співробітництва і встановлення довіри між педагогами та дітьми; повага до утвердження особистості дитини, розуміння її запитів та інтересів; утвердження життєвого оптимізму, навичок позитивного мислення ;
- Фуркація - врахування при формуванні учнівських ліцейних груп інтересів, потреб, здібностей і нахилів дитини та базового освітнього рівня;
- Варіативність, гнучкість, безперервність та наступність навчання, цілісність у навчанні і вихованні, перетворення його на процес, що триває впродовж усього життя людини.

У центрі навчально – виховного процесу є особистість – її здібності,

потреби, інтереси, самосвідомість, характер.

Освітні, управлінські технології, які використовуються на різних ступенях навчання :

- Сучасне традиційне навчання;
- Педагогічні технології на основі особистої орієнтації педагогічного процесу;
- Педагогічні технології на основі ефективності управління та організації навчального процесу;
- Використання методу проєктів;
- Виконання дослідницької роботи;
- Створення портфоліо особистих досягнень учнів;
- Постановка та розв'язання проблемних завдань та ситуативних завдань.

Суб'єкти ліцейного співтовариства:

- Колектив учнів – суб'єкти і водночас об'єкти навчально – виховного процесу;
- педагогічний колектив – люди, котрі забезпечують навчально – виховний процес;
- батьківський колектив - помічники в організації навчально – виховного процесу;
- педрада та учнівське самоврядування – законотворчий орган, що визначає основні напрямки життя ліцею, певні завдання перед колективом, коригує процеси навчально – виховної діяльності.

Практичне значення програми розвитку ліцею як школи

життєствердження полягає в тому, що через реалізацію цільових систем проєктів будуть створені й апробовані:

- нова модель ліцейної освіти, яка проєктує майбутню успішну життєдіяльність випускника;
- технології формування компетентностей засобами навчальних предметів, спецкурсів та курсів за вибором, факультативів;
- програма психолого – педагогічного та науково – методичного

супроводу;

- програма моніторингу успішності формування компетентностей ліцеїстів; модель системи управління школою життєствердження.

Модель випускника школи



Термін реалізації програми розвитку закладу – 6 років (2020 – 2026р.р.)

Слова таблиця

*Народ, який не має своєї школи, може
бути пасербом серед чужих народів і
ніколи не виб'ється на самостійну дорогу
існування*

М. Грушевський